

ВІДГУК

офіційного опонента на дисертаційне дослідження Крикавської Ірини Василівни на тему «Правове регулювання надання адміністративних послуг в об'єднаних територіальних громадах», представлене на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право

Актуальність теми дослідження. Сьогодні Україна знаходиться на етапі всебічного реформування. Держава обрала орієнтир на побудову такої взаємодії з громадянами, коли органи державної влади та органам місцевого самоврядування служать народу України. Одним з правових виявів такої соціальної орієнтованості стало прийняття Закону України «Про адміністративні послуги». Водночас недостатня ефективність роботи сільських, селищних та міських рад зумовила виникнення необхідності створення об'єднаних територіальних громад. Зважаючи на таке реформування, дослідження правових аспектів надання адміністративних послуг об'єднаних територіальних громадах є вельми актуальним.

При цьому досліджуване автором питання правового регулювання надання адміністративних послуг в об'єднаних територіальних громадах має багатоаспектний характер і потребує виокремлення у його рамках низки важливих питань, зокрема це стосується потреби в дослідженні суб'єктів надання адміністративних послуг, їх компетенції, процедур та етапів.

Зважаючи на викладене, а також з огляду на відсутність комплексних монографічних наукових праць із досліджуваної проблематики, необхідність реформування діючого законодавства у цій сфері та активізації відповідної законопроектної роботи тема дисертації дослідження є актуальною та своєчасною.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації зумовлений, насамперед, раціональною та логічно узгодженою структурою дисертаційної роботи,

використанням усього методологічного арсеналу сучасної правової науки. Достовірність одержаних результатів досягнуто дисертантом завдяки використанню значного масиву зарубіжної і вітчизняної наукової, нормативної та публіцистичної літератури.

Автором акцентовано увагу на дослідженні положень чинного вітчизняного законодавства та на проектах нормативно-правових актів, що стосуються регулювання надання адміністративних послуг в об'єднаних територіальних громадах.

Цінність роботи полягає у ґрунтовому аналізі правового регулювання надання адміністративних послуг в об'єднаних територіальних громадах, окреслення можливих шляхів теоретичного, нормативного та практичного його удосконалення і розвитку.

Також слід відзначити, що достовірність отриманих висновків і обґрунтованість запропонованих рекомендацій, визначається правильно обраним методологічним підходом до здійсненого дослідження.

Дисертантом достатньо використано нормативний, емпіричний та науковий матеріал. Кількісні та якісні характеристики використаних матеріалів, докладний їх аналіз є основою для забезпечення достатнього рівня достовірності та обґрунтованості дисертаційної роботи.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у тому, що дисертація є одним з перших у вітчизняній адміністративно-правовій науці комплексним дослідженням, що присвячене правовому регулюванню надання адміністративних послуг в об'єднаних територіальних громадах. У результаті дисертаційного дослідження сформульовано та обґрунтовано низку концептуальних положень, що відрізняються науковою новизною і мають важливе теоретичне та практичне значення. Оцінюючи наукову новизну основних положень висновків і рекомендацій необхідно відзначити, що у роботі порушенні раніше недостатньо розроблені наукові та практичні завдання, розв'язання яких дозволило отримати результати теоретико-прикладного характеру.

Насамперед, це стосується таких положень дисертаційного дослідження: системного представлення ключових моделей надання адміністративних послуг в ОТГ, комплексного висвітлення теоретичних і практичних проблем позасудового та судового оскарження рішень, дій або бездіяльності у процесі надання адміністративних послуг ОТГ.

На схвалення заслуговують положення наукової новизни, які виносяться на захист. Насамперед, це стосується запропонованої класифікації адміністративних послуг, що надаються в ОТГ, а також пропозиції щодо доповнення принципів – принципом сумісності або компатибільності (узгодженості), тобто уникнення різнонаправленості.

Структура дисертаційного дослідження, виклад тексту, оформлення – здійснені відповідно до вимог які пред'являються до написання даного виду робіт. Зміст дисертаційного дослідження складається з: переліку умовних позначень, вступу, трьох розділів, поділених на дев'ять підрозділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

У вступі дисертантом визначено актуальність теми роботи, а також її загальні характеристики.

У першому розділі досліджено історичні та законодавчі аспекти становлення інституту адміністративних послуг та передумови утворення ОТГ в Україні, досліджено існуючі загальнодержавні та локальні нормативно-правові акти, що регулюють дану сферу.

Детально опрацьовано принципи надання адміністративних послуг. Слід підтримати думку дисертанта, щодо необхідності законодавчого закріплення принципів компатибільності (сумісності), уніфікації та стандартизації.

Другий розділ дисертації присвячений ідентифікація суб'єктів ОТГ, що наділені повноваженнями надавати адміністративні послуги.

Заслуговує на підтримку розроблена дисертантом система ключових моделей надання адміністративних послуг, з детальним описом процедури та етапів надання адміністративних послуг в ОТГ.

Проаналізовано основні корупційні ризики та міжнародні і вітчизняні нормативно-правові акти, що встановлюють порядок запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності посадових осіб ОТГ та депутатів місцевих рад ОТГ.

У третьому розділі дослідження дисертант розкриває проблематику визначення правового статусу ОТГ, обґрунтовує необхідність стандартизації механізмів контролю та оцінки якості надання адміністративних послуг в ОТГ.

Слід звернути увагу на те, що автором доведено наявність в нормативно-правових актах колізій та прогалин, що свідчить про неможливість законного скасування актів індивідуальної дії рішенням органу ОТГ, незважаючи на можливу невідповідність законам України, виявлення сфальсифікованих документів. Такий аналіз вказує на необхідність розроблення та затвердження типового загальнодержавного порядку оскарження рішень, дій або бездіяльності у процесі надання адміністративних послуг ОТГ.

Наукове та практичне значення представленої дисертації полягає в тому, що результати роботи можуть бути використані у правотворчій діяльності для розробки пропозицій щодо вдосконалення чинних нормативно-правових актів і розроблення проектів законодавчих та підзаконних правових актів, що сприятиме вдосконаленню правового регулювання надання адміністративних послуг в об'єднаних територіальних громадах. Поряд із вказаними положеннями в дисертації розглядається значна кількість питань прикладного характеру, які стосуються надання адміністративних послуг в ОТГ. Дисертантом розроблено та запропоновано використання типового порядку позасудового оскарження рішень, дій або бездіяльності суб'єктів надання адміністративних ОТГ. Результати дослідження можуть використовуватись в освітньому процесі – під час проведення занять із навчальних дисциплін відповідного спрямування.

Апробація результатів дослідження. Апробація результатів дослідження проводилася шляхом їх обговорення на наукових, науково-практичних конференціях та семінарах різного рівня упродовж 2015–2019 років. Основні положення і висновки дисертації викладено у 13 наукових публікаціях, серед яких: 6 статей у наукових фахових виданнях України, з яких 4 включено до міжнародної наукометричної бази даних «Index Copernicus», 1 стаття у міжнародному виданні та 6 тез доповідей на науково-практичних заходах.

У публікаціях достатньо відображені основні результати дисертаційного дослідження. Автореферат дисертації ідентичний за змістом та основним положенням дисертації.

Дискусійні положення та зауваження до дисертації. Оцінюючи позитивно рецензовану роботу, необхідно вказати на наявність певних недостатньо аргументованих положень, дискусійних моментів, що стосуються даного дисертаційного дослідження:

1. Загалом підтримуючи позицію дисертанта щодо необхідності впорядкування процедури позасудового оскарження рішень, дій або бездіяльності у процесі надання адміністративних послуг ОТГ, слід зауважити, що її пропозиція про доцільність «затвердження окремого типового загальнодержавного порядку оскарження рішень, дій або бездіяльності суб'єктів надання адміністративних послуг у процесі надання адміністративних послуг, керуючись положеннями якого кожним ОТГ буде затверджено власний порядок» (с. 162 дисертації) потребують додаткової аргументації.

2. Дисертант з метою створення правових підстав для організації спільних, мобільних та виїзних центрів надання адміністративних послуг пропонує внести зміни в Закон України «Про адміністративні послуги». А саме, частину 1 статті 12 доповнити визначенням поняття «Мобільний ЦНАП – спеціально оснащена валіза, що має необхідне обладнання для повноцінного надання адміністративних послуг». Таке визначення потребує

доопрацювання та уточнення, зважаючи на законодавче поняття центру надання адміністративних послуг як постійно діючого робочого органу або структурного підрозділу місцевої державної адміністрації або органу місцевого самоврядування (ч. 1 ст. 12 Закон України «Про адміністративні послуги»).

3. На с. 114 автор зазначає, що негативним чинником є відсутність законодавчого закріплення відповідальності посадових осіб за неналежне функціонування вебсайтів ЦНАП, запису на прийом в електронній формі для отримання послуги тощо. Це, на думку автора, унеможливорює застосування адміністративно-правових заходів впливу за неналежну роботу посадових осіб, що забезпечують функціонування електронних засобів роботи ЦНАП. Дисертаційна робота мала б більш прикладний характер, якщо б автор не лише констатувала наявність цих та інших негативних факторів, але й запропонувала б шляхи їх подолання (наприклад, за допомогою внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Закону України «Про адміністративні послуги» тощо).

4. Позитивним є достатньо широке використання у дисертації наукового та емпіричного матеріалу, однак доцільним видається використання у більшому обсязі судової практики, оскільки її аналіз дозволяє виявити найбільш поширені проблеми під час надання адміністративних послуг.

Висновок щодо відповідності дисертації встановленим вимогам. З урахуванням викладеного, можна зробити висновок, що дисертація Крикавської Ірини Василівни на тему «Правове регулювання надання адміністративних послуг в об'єднаних територіальних громадах» є завершеною комплексною кваліфікаційною працею, в якій отримано нові обґрунтовані результати, що в сукупності вирішують конкретну наукову проблему, яка має істотне значення для науки адміністративного права. Автореферат дисертації відповідає її змісту та повністю відображає основні положення і результати дослідження. Дисертацію та автореферат оформлено

відповідно до обов'язкових вимог.

Дисертаційна робота Крикавської Ірини Василівни на тему «Правове регулювання надання адміністративних послуг в об'єднаних територіальних громадах», яка представлена на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук, відповідає вимогам, що пред'являються до такого виду наукових робіт, відповідно до Порядку присудження наукових ступенів, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року № 567, а її автор заслуговує присудження наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

Офіційний опонент:

Директор Інституту з підготовки фахівців

для підрозділів Національної поліції

Львівського державного університету внутрішніх справ,

кандидат юридичних наук, професор

Юрій НАЗАР

